

(Eftir 2. umr. í Nd.)

Samhljóða þskj. 22 með þessum breytingum:

5. gr. hljóðar svo:

Í hverri bifreið skal vera:

- a. Stýris- og hemlabúnaður.
- b. Ljósker, er lýsi fram fyrir bifreiðina, a. m. k. eitt rautt ljós, er lýsi aftur fyrir hana, og ljósker til lýsingar á aftara skráningarmarki hennar. Enn fremur rauðlitað glampagler aftan á bifreiðinni. Þó skulu vera rauð glampagler á báðum pallhornum vörubifreiðar að aftan. Sama gildir, þótt pallurinn sé yfirbyggður.
- c. Tæki til þess að gefa með hljóðmerki og stefnumerki.
- d. Hraðamælir.
- e. Búnaður, er tryggi nauðsynlega útsýn ökumanns.
- f. Gúmbarðar á hjólum.
- g. Ef hált er, skal hafa snjókeðjur á hjólum eða annan búnað, sem bifreiðaeftirlit ríkisins viðurkennir.
- h. Búnaður til aksturs aftur á bak, sé eigin þyngd bifreiðar yfir 400 kg.
- i. Merki, er sýni framleiðsluverksmiðju og framleiðslunúmer bifreiðarinnar.
- j. Á útblásturspípum hreyfla skulu vera tæki, er dragi úr hávaða.

Í fólksbifreiðum, sem flytja mega yfir 30 farþega, skal vera ökuriti, er sýni farna vegalengd og hraða bifreiðarinnar á hverjum tíma. Eiganda bifreiðar ber að geyma árituð eyðublöð tækisins í eitt ár, og er skylt að sýna þau lögreglumönnum, ef óskað er. Eigi má nota aðrar tegundir ökurita en þær, er bifreiðaeftirlit ríkisins viðurkennir.

Bifhljól skal búið sömu tækjum og bifreið, þó ekki tækjum til að gefa með stefnumerki.

16. gr. hljóðar svo:

Innflytjendum skráningarskyldra, vélknúinna ökutækja er skylt að senda bifreiðaeftirliti ríkisins nákvæma lýsingu og myndir af nýjum gerðum vélknúinna ökutækja, sem þeir ætla að flytja til landisns. Tollstjórum er óheimilt að tollafgreiða skráningarskylt, vélknúð ökutæki, nema bifreiðaeftirlit ríkisins hafi gefið yfirlýsingar um, að sú gerð ökutækja fullnægi ákvæðum íslenzkra laga.

20. gr. hljóðar svo:

Nú kemur í ljós, að skráningarskylt ökutæki fullnægir ekki lögum og reglum, eða er eigi fært til skoðunar, þegar krafizt er, og getur þá lögreglustjóri bannað notkun þess og tekið af því skráningarmarki, unz bætt hefur verið úr því, sem áfátt var eða vanrækt. Skal þá eftirlitsmaður skoða ökutækið, áður en skráningarmarkin eru afhent aftur.

Heimilt er lögreglustjóra að afskrá ökutæki án samþykkis eiganda, ef það er ónýtt að dómi eftirlitsmanns. Tilkynna skal nafnskráðum réttihöfum ökutækisins um afskráninguna með hæfilegum fyrirvara.

Nú vill eigandi ökutækis fá það afskráð, og skal þá því aðeins sinna þeirri beiðni, að telja megi ökutækið ónýtt.

23. gr. hljóðar svo:

Erlend ökutæki, sem nota má hér á landi um stundarsakir samkvæmt alþjóðasamningum, sem Ísland er aðili að, skulu fullnægja ákvæðum 5.—10. gr. Ökutæki,

sem eru skráningarskyld samkvæmt 11. gr., má nota án skráningar hér á landi, ef þau eru löglega skráð í heimalandi, enda sé á þeim þjóðernismerki, auk skráningarmerkis, sbr. þó 3. mgr.

Í reglugerð skal kveðið á um eftirlit með erlendum ökutækjum, hve lengi þau mega vera hér á landi, tilkynningu þeirra og skráningu.

Ef eigandi (umráðamaður) skráningarskylds ökutækis, sem flutt hefur verið hingað frá útlöndum, er búsettur hér á landi, skal skrá ökutækið hjá hlutaðeigandi lögreglustjóra eða afhenda honum skráningarmerki þess innan hálfmánaðar, eftir að það kom til landsins. Taki eigandi (umráðamaður) hins erlenda ökutækis sér búsetu hér á landi, eða ef ökutækið verður eign aðila, sem hér er búsettur, skal skrá ökutækið eða afhenda hin erlendu skráningarmerki innan hálfmánaðar.

25. gr. hljóðar svo:

Enginn má neyta áfengis við akstur vélknúins ökutækis.

Enginn má aka eða reyna að aka vélknúnu ökutæki, ef hann vegna áfengisneyzlu verður eigi talinn geta stjórnað því örugglega.

Ef vínandamagn í blóði manns er 0.50‰ til 1.20‰ eða hann er undir áhrifum áfengis, þótt vínandamagn í blóði hans sé minna, telst hann ekki geta stjórnað ökutæki örugglega.

Ef vínandamagn í blóði öikumanns nemur 1.20‰ eða meira, telst hann óhæfur til að stjórna vélknúnu ökutæki.

Enginn má stjórna eða reyna að stjórna hestvagni eða reiðhjóli, ef hann er með svo miklum áfengisáhrifum, að hann geti ekki með fullu öryggi stjórnað hestvagninum eða reiðhjólinu.

Bannað er að fela manni, sem er í því ástandi, sem um getur í 2.—5. mgr., stjórn vélknúins ökutækis, reiðhjóls eða hestvagns.

Ef ástæða er til að ætla, að maður hafi brotið framangreind ákvæði, getur lögreglan fært hann til læknis til rannsóknar, þ. á m. blóð- og þvagrannsóknar, og er honum þá skylt að hlíta þeirri meðferð, sem læknirinn telur nauðsynlega vegna rannsóknarinnar. Dómsmálaráðherra setur nánari reglur um þessi efni.

Það leysir ekki undan sök, þótt maður ætli vínandamagn í blóði sínu vera minna en greinir í 2. og 3. mgr.

Nú hefur ökumaður neytt áfengis við akstur eða fyrir hann, þannig að vínandamagn í blóði hækkar eftir að akstri lauk, og skal þá litið svo á, sem hið aukna vínandamagn hafi verið í blóði hans við aksturinn.

Hverfi ökumaður af vettvangi, eftir að hann hefur átt hlut að umferðarslysi, og náist skömmu síðar með áfengisáhrifum, skal talið, að hann hafi verið undir þeim áhrifum við aksturinn.

Þegar maður hefur neytt áfengis á opinberum veitingastað og veitingamaður eða þjónar hans vita, eða hafa ástæðu til að ætla, að hann muni verða brotlegur við framangreind ákvæði, ber þeim að gera það, sem unnt er, til að hindra brotið, þar á meðal að gera rögreglunni viðvart.

Bannað er að selja eða afhenda öikumanni vélknúins ökutækis eldsneyti eða annað, sem þarf til aksturs, ef hann er með áhrifum áfengis.

28. gr. hljóðar svo:

Enginn má stýra dráttarvél, nema hann hafi fengið skirteini til bifreiðaaksturs eða sérstakt skirteini til aksturs dráttarvéla. Slík skirteini má ekki veita yngri mönnum en 16 ára. Til aksturs dráttarvéla, þegar þær eru notaðar við jarðyrkju- eða heyskaparstörf utan alfaravegar, þarf hæfnisskirteini.

Enginn má stýra vinnuvél, fyrr en hann er orðinn 17 ára. Sé vinnuvél ekið um vegi, skal ökumaður þó hafa skirteini til bifreiðaaksturs.

Enginn má stýra reiðhjóli með hjálparvél, nema hann sé orðinn 15 ára.

Ákvæði 6. mgr. 27. gr. gilda og um stjórnendur ökutækja þeirra, sem grein þessi fjallar um.

Dómsmálaráðherra setur reglur um skilyrði til að öðlast réttindi til aksturs dráttarvéla og reiðhjóla með hjálparvél og ákveður gjald fyrir.

47. gr. hljóðar svo:

Þegar ökutæki mætast, skulu stjórnendur þeirra aka út að vinstri brún akbrautar í tæka tíð og draga úr hraða, ef nauðsyn krefur. Ef hindrun er á vegi, skal ökumaður, sem ekur á þeim vegarhelmingi, þar sem hún er, nema staðar, ef nauðsynlegt er.

Ef ökutæki mætast, þar sem vegur er svo mjór, að hvorugt kemst fram hjá öðru, áhættulaust, skal sá ökumaður, sem betur fær því við komið, aka út af vegi eða aftur á bak.

Ökumenn skulu hleypa fram fyrir sig á hægri hönd þeim, sem fram fyrir vilja. Eigi má aka fram úr ökutæki, nema unnt sé án hættu eða óþæginda fyrir aðra umferð, enda sé útsýn yfir akbraut góð. Eigi má aka fram úr ökutæki á vegamótum, beygjum, ef þær eru brattar eða þröngar, né við eða á afmörkuðum brautum fyrir gangandi fólk.

Aka skal fram fyrir ökutæki hægra megin við það. Skal sá, sem fram hjá ætlar, gefa þeim, sem á undan fer, merki, þannig að hann megi vita um þá ætlan. Sá, sem á undan er, skal þá, er hann verður var við þann, sem á eftir kemur, vika til vinstri og draga úr hraða eða nema staðar, þannig að áhættulaust sé að aka fram hjá. Sá, sem fram fyrir hefur ekið, má ekki aka að vinstri brún akbrautar, fyrr en hann er kominn svo langt, að hinu ökutækinu geti ekki stafað hætta eða veruleg óþægindi af.

Þrátt fyrir ákvæði 4. mgr. má við vegamót, ef aðstæður leyfa, aka vinstra megin fram hjá ökutæki, sem á undan fer, ef ökumaður þess gefur greinilega merki um, að hann ætla að aka til hægri.

Þar sem akbraut er skipt í tvær eða fleiri merktar akreinar með sömu akstursstefnu, má aka vinstra megin fram úr ökutæki, en gæta skal þá sérstakrar varúðar.

Aka má fram hjá vegagerðartæki með þeim hætti, sem hagkvæmastur er, miðað við aðstæður, enda sé gætt sérstakrar varúðar.

50. gr. hljóðar svo:

Í þéttbýli má eigi aka hraðar en 45 km á klukkustund.

Utan þéttbýlis má eigi aka hraðar en 70 km á klukkustund.

Almenningsvögnum, sem flytja mega 10 farþega eða fleiri, og vörubifreiðum, sem eru 3,5 smálestir eða meira að heildarþyngd, má þó eigi aka hraðar en 60 km á klukkustund. Bifreiðum, sem draga tengi- eða festivagna, má eigi aka hraðar en 45 km á klukkustund.

Dómsmálaráðherra getur sett nánari reglur um ökuhraða, þar á meðal ákvæðið lægri hámarkshraða almennt en að framan greinir eða á einstökum vegum. Í kaupstöðum og kaupúnum má setja slíkar reglur í lögreglusamþykktum.

73. gr. hljóðar svo:

Nú hefur viðurkennt váttryggingarfélag, sbr. 70. gr., veitt bætur samkvæmt framangreindu, og er því þá skylt að endurkrefja þann, sem tjóninu hefur valdið, um 500 krónur, ef bótaupphæðin er 500—1000 krónur, en um 1000 kr. af hverri einstakri bótagreiðslu, sem er meiri en þeirri fjárhæð nemur.

Auk þess, sem í 1. mgr. getur, á váttryggingarfélag endurkröfurétt á hendur hverjum þeim, sem valdið hefur slysi eða tjóni af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi. Lækka má þá endurkröfu með hliðsjón af sök tjónvalds, efnahag hans, fjárhæð tjónsins og öðrum atvikum.

Endurkröfurétti váttryggingarfélags fylgir lögveð samkvæmt reglunni í 69. gr., síðustu málsgrein, þó þannig, að veðband það, sem um ræðir í þeirri grein, gangi fyrir. Bannað er að kaupa tryggingu gegn endurkröfu váttryggingarsala.

76. gr. hljóðar svo:

Váttryggingarfélög þau, sem fengið hafa viðurkenningu samkvæmt 7. gr., og landssamband bifreiðaeigenda, ef til er, skulu hvert nefna einn mann í nefnd, en dómsmálaráðherra skal skipa einn mann, og er hann formaður hennar. Nefnd þessari skulu váttryggingarfélög senda gögn, er þau hafa reist á bótagreiðslur sínar samkvæmt lögum þessum. Nefndin kveður á um, hvort endurkröfurétti skuli beitt gegn þeim, sem talinn er eiga sök. Þetta á þó ekki við um endurkröfur samkv. 1. mgr. 73. gr. Í meðferð hvers máls taka þátt formaður og tveir aðrir nefndarmenn, er hann kveður til. Skal annar þeirra vera sá, sem félag það, er hlut á að máli, hefur kjörið í nefndina. Hinn skal vera fulltrúi sá, er landssamband bifreiðaeigenda hefur tilnefnt. Sé slíkt landssamband ekki til, nefnir Félag íslenskra bifreiðaeigenda mann í nefndina eða það félag bifreiðaeigenda, sem sá er félagsmaður í, er krafa beinist gegn.

Kostnað af störfum nefndarinnar greiða váttryggingarfélögin eftir reglum, sem dómsmálaráðherra setur. Hann setur og nánari reglur um starfsháttu nefndarinnar.

82. gr. hljóðar svo:

Almenningi skal veitt fræðsla í umferðarlöggjöf og öðru því, er stuðlað getur að umferðaröryggi og umferðarmenningu. Gefa skal út og útbýta ókeypis prentuðum leiðarvísi, er skýrir helztu umferðarreglur ásamt myndum af vegarmerkjum og handarmerkjum bílstjóra í umferð. Kostnaður greiðist úr ríkissjóði.

Bæjar- og sveitarstjórnnum ber enn fremur að fræða almenning um umferðarmál eftir því, sem staðhættir gefa efni til, svo og þær sérreglur, er gilda á hverjum stað.

Setja má í reglugerð nánari ákvæði um fræðslu samkvæmt þessari grein.

89. gr. hljóðar svo:

Lög þessi öðlast gildi 1. maí 1958.